-n- ve vokal gövde karışımı

memiya(n)- "söz,kelime,mesele"

	Sg.	Pl.
Nom. comm.	memiya[1]	memiyaneš
Akk. comm.	memiya	memiyanuš
Gen.	memiyanaš	memiyanaš
Dat-Lok.	memiyani	memiyanaš
All.	memiyana	memiyanaš
Abl.	memiyanaz	memiyanaz
Intr.	meminit	memiyanit

NOT: Aşağıda verilen tüm casus obliquus (İsmin yalın hali dışında kalan halleri) hallerinde Acc. Sg halinden hariç olarak, -n- bulunur ama casus rectus'ta (İsmin yalın/nominatif hali) bulunmaz.

n.comm. arkammaš, akk. arkamman, gen. arkammanaš, pl. arkammuš, argamanuš "haraç"

n. comm. ^{MUŠEN}haraš, akk. haran, haranan, gen. haranaš, pl. haraniš "kartal"

<u>Kurallara Uymayan Çekimler Gösteren Kelimeler</u>

Subs. *kard-*, ŠÀ "kalp, yürek"

	Sg.	Pl.[2]
Nom. Akk. N.	ŠÀ-ir	kīr / kardiuš
Gen.	kardiyaš	kardiyaš
Dat-Lok.	kardi, eski dat. karta	kardiyaš
All.	karta	kardiyaš
Abl.	kartaz	kartaz
Intr.	kardit	kardit

man-kán antuhši našma DUMU-*li* ***kardiuš*** *kuiški arha karirapi*

"Eğer herhangi bir kimse bir insanın veya oğlan çocuğunun (ikisi**de Dat.!**) **kalplerini** yer bitirirse."

Subs. *parn-*, *pir-*, É "ev, yapı"[3]

[1] Ahmet Ünal bu şekilde çekimlemiştir (Ünal, 2019: 155). Friedrich'e göre ise Nom. Com hali: *memiyaš*. Ayrıca Friderich, kelimenin Akk. com halini *memiyan*/INIM-*an* olarak belirtmektedir.

[2] İsmin pl. çekimleri Ahmet Ünal tarafından kaydedilmiştir. Friedrih'in gramer kitabında ismin sadece pl. Nom. Acc. N. Hali verilmiştir. O da *kīr* olarak verilmiştir.

[3] İsmin, int. Hali Ahmet Ünal tarafından ifade edilmiştir. Aynı zamanda pl. hali de Friedrih'de sadece Nom. Akk. N. ve Gen. Çekimleri olarak verilmiştir.

	Sg.	Pl.[4]
Nom. Akk. N.	pir	É-ir, pir
Gen.	parnaš	parnaš
Dat-Lok.	parni , É-ir	parnaš
All.	parna	parnaš
Abl.	parnaz(a)	parnaz
Intr.	parnit	parnit

takku ***antuhšan*** *kuiški parkunuzzi kuptar-a ukturiašpedai takku-at* A.ŠÀ-*ni našma* ***parni*** *kuelga pedai (parna-ma kuelka peššizzi) alwanzatar*

"Eğer herhangi bir kimse bir **insanı** (büyüden) arındırırsa ve ayin yerinde arta kalan pislikleri alıp götürür. Eğer onları birisinin tarlasına veya **evine** bırakırsa (birisinin evine fırlatır atarsa) (bu bir) büyüdür (davayı kral mahkemesine götürürler)"

Subs. *hašša-, hanzašša-* "torun, torun çocukları"

	Sg.	Pl.
Nom. comm.	hašša, hanzašša	haššeš, hanzaššeš
Gen.	hašša, hanzašša	haššuš, hanzaššuš (haššaš, hanzaššaš)
Dat-Lok.	hašši, hanzašši	haššaš-šaš, hanzaššaš-šaš
Intr.	haššit, hanzaššit	-------------

hašša GAL: büyük torun

Hititçede Çoğul Ekleri

Hititçe öncelikli olarak nötr isimlerden çoğul yaparken zorlandığı anlaşılan bir dildir. Çoğul yapmak için kendine has bir takım (pl) ekleri vardır ve bunları casus konusu altında gördük. Ayrıca çoğul yapılırken çoğunluğu Sümerce ve Akadça kaynaklı yabancı son ekler kullanılır.

Bunlar HI.A, MEŠ ve DIDLI'dir. Kelimenin sonuna konulur ve kelimeyi çoğul yapar.

Örneğin: ÙKU^{MEŠ} "insanlar"

DINGIR ^{MEŠ} "tanrılar"

URU^{MEŠ} "kentler"

uddar$^{\text{HI.A}}$ "sözler"

widar$^{\text{HI.A}}$ "sular"

İstisna: Bazen aynı sözcük hem Hititçe ekle, hem de Sümerce suffixle plural yapılabilir.

[4] İsmin pl. çekimleri Ahmet Ünal tarafından kaydedilmiştir. Friedrih'in gramer kitabında ismin sadece pl. Nom. Acc. N. Hali verilmiştir. O da *kīr* olarak verilmiştir.

ÙKU^{MEŠ} -*uš* “buradaki -*uš* eki sözcüğün arkasında yatan fonetik değerin *antuhšuš* “insanlar”, yani *antuhša*- “insan” sözcüğünün Akusativ çoğul olduğunu gösterirken bir kez de Sümerce MEŠ ile plural yapıldığı görülmektedir.

KUR.KUR^{MEŠ} *human*: tüm düşman ülkeleri

nu-za-kán NINDA$^{\text{HI.A}}$ *paršuš ešši zikkanzi*

“Ve orada ekmek(ler) kırıntılarını ağzına tıkarlar.”

našta MÁŠ.GAL $^{\text{LÚ.MEŠ}}$UR.GI$_7$ *apiniššan kuwaškanzi*

“Köpek Adamlardan (Avcılardan) her biri keçiyi şu şekilde öldürürler.”

LÚ ŠU.GI^{MEŠ} “Yaşlılar”

$^{\text{LÚ.MEŠ}}$MUHALDIM “Aşçılar”

$^{\text{SAL.MEŠ}}$*hazqara* “*hazkara* kadınları”

NINDA.GUR$_4$.RA *paršiyanzi* BIBRI$^{\text{HI.A}}$-*kán šuwanzi*

“Somun ekmeğini bölerler ve hayvan biçimli kapları (içkiyle) doldururlar.

URU$^{\text{HI.A}}$ “kentler”

nu URU$^{\text{DIDLI HI.A}}$ GAL GAL$^{\textit{TIM}}$ *tittiyanteš ešir*

“Büyük kentler emzirilmiştiler (beslenmiştiler)”

9 DINGIR^{MEŠ} “9 tanrı”

ÉRIN^{MEŠ} “Askerler”

nu-mu ÉRIN^{MEŠ} *peškiuwan dair* “ve bana devamlı olarak asker vermeye başladılar”

nu Kuruntaš pait nu ÉRIN^{MEŠ} ANŠE.KUR.RA^{MEŠ} *pehutet nu ŠA* KUR *Nuhašše halki* $^{\text{HI.A}}$-*uš arha harnikta*

“Kurunta gitti ve askerleri ve savaş arabalarını sevk etti. Ve Nuhašše ülkesinin tahıllarını tamamen tahrip etti.”

nuwa tuel ŠA ^{D}UTU ^{URU}Arinna GAŠAN-*YA* ZAG$^{\text{HI.A}}$ danna šanhiškiuwan dair “(Ey!) Sahibem Arinna’nın Güneş Tanrıçası, senin sınırlarını almak için hücum etmeye başladılar”

halki $^{\text{HI.A}}$-*uš* : yukarıda verilen kurala örnek: *halkiuš* (Akk. Pl.)

DINGIR$^{\textit{LIM}}$ IGI $^{\text{HI.A}}$ -*wa e-ip-ta* “Tanrının gözlerini tuttu.”

LÚ^{MEŠ} É. DINGIR$^{\textit{LIM}}$ “Tapınak Adamları”